

Protokoll fört vid socialnämndens sammanträde 13 juni 2017

Tid:

Kl. 17:30-18:00

Plats:

Konferensrum Storfors, Storforsplan 36 i Farsta

Närvarande:

Se sid. 2 i protokollet

Justerat 16 juni 2017, justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Åsa Lindhagen
OrdförandeAndréa Ström
Vice ordförande

Närvarande

Beslutande

Ledamöter

Åsa Lindhagen (MP), ordförande
Andréa Ström (M), vice ordförande
Rana Carlstedt (S)
Daniel Harc (S)
Dan Guillou (MP)
Alexandra Mattsson Åkerström (V)
Anna Rantala Bonnier (Fi)
Christina Elffors Sjödin (M)

Tjänstgörande ersättare

Amne Ali (S) för Mia Sundelin (S)
Eva Solberg (M) för Johan Brege (M)
Birgitta Thulin (M) för Ole-Jörgen Persson (M)
Inga-Lill Persson (L) för Frida Johansson Metso (L)
Stina Bengtsson (C) för Isabel Smedberg Palmqvist (L)

Övriga närvarande

Ersättare

Emil Adén (S)
Ylva Wahlström Ödmann (MP)
Jackie Nylander (V)
Sofia Modigh (KD)

Tjänstemän

Gillis Hammar, förvaltningschef
Peter Svensson, administrativ chef
Veronica Wolgast Karlberg, avdelningschef
Jenny Swärd, avdelningschef
Lisa Cadenius, avdelningschef
Samuel Svan, borgarrådssekreterare
Cindy Falquet, borgarrådssekreterare
Lena Murray, strateg, § 1-3
Sigrún Andersdóttir, nämndsekreterare

**§ 1
Sammanträdets öppnande och godkännande av
föredragningslista**

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) öppnar sammanträdet. Nämnden godkänner föredragningslistan inklusive tilläggslista.

§ 2

Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet

Ordföranden Åsa Lindhagen (MP) och vice ordföranden Andréa Ström (M) får i uppdrag att justera dagens protokoll. Protokollet ska justeras fredag 16 juni.

§ 3**Förvaltningsinformation**

Stadens nämnder och bolag ska enligt beslut i kommunfullmäktige göra en jämställdhetsanalys i samband med beslutsfattande. Lena Murray, strateg på socialtjänstavdelningen informerar om hur förvaltningen arbetar med att implementera jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden till nämnden. En jämställdhetsanalys ska från och med augusti 2017 finnas med i tjänsteutlåtanden för alla ärenden där det är relevant.

Förvaltningen informerar även om att en enkät kommer skickas ut för att följa upp hur nämndens förtroendevalda upplevt att övergången till digitala utskick fungerat.

§ 4
Nämndens frågor till förvaltningen

Inga frågor ställs.

§ 5**Kommunikationsprogram för Stockholms stad 2017-2022****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-182/2017

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Ärendet

Socialförvaltningen ställer sig positiv till förslaget till Kommunikationsprogram för Stockholms stad 2017-2022. De grundläggande principer, kommunikationsmål och budskap som ingår i programmet underlättar för stadens verksamheter att kommunicera på ett aktivt, trovärdigt och tillgängligt sätt.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 24 april 2017.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 6**Reviderade principer för stadsintern hyressättning avseende bostadsrätter. Genomförandebeslut****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-224/2017

Socialnämndens beslut

Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Särskilt uttalande

Ordföranden Åsa Lindhagen m.fl. (MP) samt ledamöterna Rana Carlstedt m.fl. (S), Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V) och Anna Rantala Bonnier (Fi) lämnar följande särskilda uttalande.

I fastighetsnämndens förslag görs ingen närmare analys av vilka konsekvenser de ökade schablonerna för underhåll kan medföra för de nämnder som hyr in sig i bostadsrätterna, liksom för de brukare som nyttjar lägenheterna. Vi anser att detta är en brist och något som behöver belysas ytterligare innan staden fattar slutligt beslut i frågan. Risken är annars att staden fattar beslut som får oväntade ekonomiska konsekvenser för till exempel personer med funktionsnedsättning eller personer som uppstår ekonomiskt bistånd.

Ärendet

Kommunstyrelsen har skickat remissen Reviderade principer för stadsintern hyressättning avseende bostadsrätter, genomförandebeslut dnr 3.1-088/2017 till socialnämnden för yttrande.

Fastighetsnämnden innehar cirka 400 bostadsrätter med stort behov av underhåll. I dagsläget belastas fastighetsnämndens resultat negativt trots att endast akuta underhållsåtgärder utförts.

För att fastighetskontoret ska kunna utföra nödvändigt underhåll av bostadsrätterna måste den befintliga schablonen för drift, underhåll och administration höjas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 31 maj 2017.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 7**Allmänhetens insyn avseende kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare jämte revidering av befintlig klausul för meddelarfrihet och meddelarskydd (Program/riktlinjer)****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.7.1-240/2017

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Ärendet

Samtliga stadens nämnder och bolag ska i sina upphandlingar av kommunala angelägenheter tillförsäkra allmänhetens insyn genom att i avtalet reglera vilken typ av information som ska tillhandahållas av respektive privat utförare under kontraktstiden. Remissen handlar om ny riktlinje för allmänhetens insyn, ett standardvillkor med detta innehåll som kan användas i nämndens avtal, samt en reviderad klausul om meddelarfrihet och meddelarskydd.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslagen i remissen och föreslår följande ändringar. Istället för att varje nämnd ska tillgodose allmänhetens insyn i verksamhet som utförs av privata utförare bör en stadsövergripande funktion inrättas för att möjliggöra samarbete mellan nämnder att tillhandahålla tjänsten. Därtill är majoriteten av nämndens avtal om utförande av insatser inom socialtjänsten tillsvidareavtal i valfrihetssystemet. Dessa avtal bör kompletteras med klausulen gällande meddelarfrihet och meddelarskydd för att trygga den personalens anställningar.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 19 maj 2017.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Andréa Ström (M) anmäler att Moderaterna lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

§ 8**Månadsrapport maj 2017**

Dnr 1.3.1-585/2016

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner rapporten

Särskilt uttalande

Ordföranden Åsa Lindhagen m.fl. (MP) samt ledamöterna Rana Carlstedt m.fl. (S), Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V) och Anna Rantala Bonnier (Fi) lämnar följande särskilda uttalande.

Ungdomsjouren och socialjouren gör dagligen stora insatser för att vi i Stockholms stad ska kunna tillhandahålla en socialtjänst med hög tillgänglighet och god kvalitet för de som vistas här. De finns på plats i de miljöer där utsatta barn och unga vistas och de finns tillgängliga utanför kontorstid och för de personer som inte har en tydlig stadsdelstillhörighet. Båda verksamheterna har därtill en hög beredskap för att med kort varsel göra omprioriteringar utifrån förändringar i samhället.

De förändringar som rör ensamkommande barn som fyller 18 år innan beslut har fattats på asylansökan samt att fler ensamkommande barn kommer att ges tillfälliga uppehållstillstånd kan få som konsekvens att ensamkommande unga i större utsträckning väljer att avvika från sina boenden och hamna helt eller delvis utanför samhällets stödsystem.

Utifrån socialjourens och ungdomsjourens uppdrag är det naturligt att de kommer att komma i kontakt med dessa barn och unga. Vi vill därför framhålla att det arbete som redan idag görs med att möta och ge stöd till målgruppen kan behöva prioriteras ytterligare under sommaren och hösten. Det är också viktigt för oss att följa utvecklingen av behov av stöd hos målgruppen.

Ärendet

Prognosen baseras på utfallet per 31 maj samt dialog med samtliga chefer om eventuella avvikelser från budget.

Med undantag av osäkerheten kring kostnader för mottagandet av nyanlända ser förvaltningen inga avvikelser mot budget i dagsläget.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 8 maj 2017.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 9**Fyllnadsval till socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor**

Dnr 1.1-523/2014

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar för egen del att Bengt Lyngbäck (HSO/FUB Stockholm – För barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning) utses till ledamot i socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor för resterande del av år 2017 och 2018.

Ärendet

Ärendet gäller fyllnadsval av en ledamot till socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor för resterande del av 2017 och 2018.

Socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden beslöt i januari 2015 respektive i december 2014 att utse sju ledamöter till rådet för funktionshinderfrågor för perioden 2015 – 2018. Nu har en ledamot avsagt sig sitt uppdrag och därför krävs fyllnadsval av en ledamot.

Socialförvaltningen, äldreförvaltningen och överförmyndarförvaltningen hade redovisat ärendet i ett gemensamt tjänsteutlåtande daterat 11 maj 2017.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 10**Anmälan om deltagande i kvalitetsutmärkelsen 2017**

Dnr 1.11.1-266/2017

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner anmälan.

Ärendet

Den 28 november 2017 delas årets kvalitetsutmärkelse ut i Blå Hallen i Stadshuset. Stockholms stad delar ut kvalitetsutmärkelser i klasserna förskola, skola, äldreomsorg inklusive myndighetsutövning, socialtjänst samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning inklusive myndighetsutövning samt andra verksamheter. Förvaltningarna ska anmäla till respektive nämnd vilka enheter som deltar i kvalitetsutmärkelsen. Beslutet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 30 juni. Förvaltningen anmäler de egna verksamheterna Förstärkningsteamet och Korttidshemmet Drömmen. Utöver förvaltningens egna verksamheter anmäls också, enligt riktlinjerna, de enskilt drivna verksamheterna Resursteamet i Stockholm AB, som deltar med Resursteamet Alvik Väst samt Misa Blackeberg och Misa Bondegatan. Samtliga deltar i klassen ”Socialtjänst samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning inkl. myndighetsutövning.”

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 8 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 11**Uppföljning Projekt Vinternatt och dagverksamheter 2016/2017**

Dnr 8.1.1-596/2016

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av projektet.

Ärendet

Socialnämnden beviljade 2016-10-25 organisations- och föreningsmedel till ideell sektor för att bedriva natthärbärges- och dagverksamhet för målgruppen utsatta EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden utan försörjning, bostad och tillgång till ordinarie socialt skyddsnät. Projektet har bedrivits under perioden 2016-11-01 till och med 2017-04-30. Natthärbärgesverksamheten har bedrivits vid fyra härbärgen och genomfört sammanlagt 21 915 övernattningar som distribuerats genom en gemensam inskrivning. Av nattgästerna är ca 36 % kvinnor. Vid särskilt ansträngda väderförhållanden (klass 2-varning eller temperaturer lägre än 7 minusgrader) har även ytterligare härbärgesplatser öppnats upp i samverkan med församlingar och civilsamhället. Detta har gjorts vid 13 tillfällen med sammanlagt 355 nattgäster. Dagverksamheten har bedrivits vid tre olika verksamheter, som utöver basbehov även erbjuder individer ur målgruppen viss rådgivning och stöd, utbildningsinsatser, gemensamma aktiviteter, med mera. Dagverksamheterna har sammanlagt tagit emot 53 953 besök under hela perioden. Av besökarna är ca 15 % kvinnor. För både natt- och dagverksamheterna består målgruppen till ca hälften av individer från Rumänien, en fjärdedel tredjelandsmedborgare och resterande från övriga EU-länder.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 12 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 12**Socialtjänstrapport 2016**

Dnr 3.1.1-200/2017

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens Socialtjänstrapport 2016.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) lämnar följande särskilda uttalande.

Socialtjänstrapporten har som syfte att ge en beskrivning av tillståndet i socialtjänsten i Stockholms stad och analysera utvecklingen. Men den syftar också till att fungera som verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst. Medborgarna ska få likvärdiga och lika tillgängliga insatser oavsett var i staden de bor.

I dagsläget skiljer Rinkeby-Kista och Skärholmen ut sig med andel utrikesfödda som ligger runt 80 % respektive 70 %. Fördelningen av nyanlända över stadsdelarna skiljer sig stort åt. En mer jämn fördelning över staden är eftersträvarvärd. På samma sätt skiljer sig utbildningsnivån mycket åt mellan stadsdelarna. Att höja utbildningsnivån i de stadsdelar med lägst utbildningsnivå är en prioriterad fråga, särskilt som låg utbildningsnivå ofta sammanfaller med utländsk bakgrund och svårighet att komma in på arbetsmarknaden.

Det är tydligt att ett nytt utanförskap växer fram som drabbar främst utrikesfödda. Vi har nu dels det kvardröjande utanförskapet att hantera, där det tar i genomsnitt sju år för en utrikesfödd att komma i arbete. Samtidigt prognostiseras att antalet nyanlända som söker bistånd kommer fortsatt att öka. Här måste till konkreta verktyg för att bryta bidragsberoende och ge människor en möjlighet till en reell etablering. Vi behöver sänka trösklar till arbetsmarknaden, göra det lättare att anställa och underlätta för fler enkla jobb. Oavsett om du bor i Rinkeby eller Oavsett om du bor i Rinkeby eller Norrmalm ska du få förutsättningarna till egenförsörjning och känna trygghet att ha ett jobb gå till.

Målsättningen måste vara att alla stockholmare ska kunna arbeta och utbilda sig utifrån sina egna förutsättningar. Ett jobb är mer än en lön. Ett jobb är gemenskap, trygghet, frihet och ger möjlighet för människor att växa. Det är positivt att se en sjunkande trend vad gäller andelen medborgare i staden som fått ekonomiskt bistånd under de senaste åren och satsningar bör göras på att trenden fortsätter nedåt och framförallt för att nå det som lever långvarigt på ekonomiskt bistånd.

Stadens resurser ska handhas på ett ansvarsfullt sätt och felaktiga utbetalningar av bistånd bör därför alltid utredas. Därför är det oroväckande att mindre resurser avsatts för detta arbete på förvaltningarna och vi önskar en förklaring till varför så har blivit fallet.

Trångboddheten bland nyanlända som tar hit anslutande familjemedlemmar är oroande. De flesta bor allt för litet när anhöriga ansluter vilket gör att de söker hjälp hos Intro Stockholm, socialjouren och i den stadsdel där familjen vistas. Staden behöver en hållbar och långsiktig plan för hur detta ska hanteras framöver.

På samma sätt krävs en plan för hur de kvotflyktingar som har särskilda medicinska besvär och därmed behov av särskilt anpassade bostäder ska kunna få dessa behov tillgodosedda i en stad med stor inflyttning och där det råder stor bostadsbrist.

Under åren 2011 och 2016 har antalet inkomna anmälningar rörande unga upp till 20 år ökat med 101 %. En stor del av ökningen sägs kunna förklaras av det stora antalet ensamkommande barn som sökt asyl i Sverige. Under 2015 uppgick antalet till 7520 vilket innebar en kraftig ökning från året innan då antalet var 540.

Enligt uppgifter från SiS har andelen ensamkommande barn, samtliga pojkar, som placerats på särskilda ungdomshem alternativt dömts till sluten ungdomsvård kraftigt ökat och utgjorde ca en tredjedel av alla intagna pojkar under 2016. Denna utveckling behöver ytterligare följas upp och analyserats. Det rapporteras även att psykisk ohälsa och självskadebeteende är överrepresenterat i gruppen.

Vad gäller Lex Sarah-anmälningarna är det glädjande att se att de verksamheter som drivs i privat regi har betydligt färre Lex Sarah-anmälningar än tidigare. Det är viktigt att staden nu ser till att komma till rätta med de brister som påvisats inom de verksamheter som drivs i egen regi.

Antalet familjer som bor på hotell och vandrarhem har ökat kraftigt under det rödgrönrosa styret i Stockholm. Majoritetens vision om att inga barn ska vräkas från sina boenden lyser med sin frånvaro och inga nya förslag har presenterats för att lösa situationen. Många av de berörda barnfamiljerna lever på ekonomiskt bistånd. Därför är det av största vikt att den rödgrönrosa majoriteten prioriterar det förebyggande arbetet för att minska det ekonomiska bidragsberoendet och säkerställer att barnen får den bästa möjliga start i livet. Det blir också tydligt att den rödgrönrosa majoritetens jobbfiendliga politik slår hårt mot barnfamiljer. Stockholm behöver en politik för jobb och sysselsättning i stället för höjda skatter och en politik som slår undan benen på alla de föräldrar som vill ge sina barn en trygg uppväxt.

Rapporten ger en bild av en utveckling i staden som omfattar en rad svårigheter. En hållbar, verklighetsförankrad och ansvarsfull politik krävs för att övervinna de utmaningar och problem som finns. Mycket kommer att krävas av de styrande i Stockholm framöver för en hållbar utveckling i staden.

Särskilt uttalande

Tjänstgörande ersättarna Inga-Lill Persson (L) och Stina Bengtsson (C) lämnar följande särskilda uttalande.

Den årliga socialtjänstrapporten ger en bra beskrivning av nuläget för socialtjänsten i Stockholm i bred bemärkelse. Vi tackar förvaltningen för framtagandet av rapporten.

Stockholm ska vara en stad där såväl infödda som nyinflyttade stockholmare kan bygga sig en framtid. Årets socialtjänstrapport har kompletterats med statistik över insatserna för nyanlända, vilket är positivt. Vi vill lyfta fram det viktiga arbete och de stora ansträngningar som Intro Stockholm gör med att ge nya stockholmare en bra start i det svenska samhället.

De fakta som rapporten presenterar belyser socialtjänstens utmaningar såväl på ett övergripande plan som i detaljer. Vi vill kommentera några saker som vi särskilt fäster oss vid.

Antalet personer med funktionsnedsättning som blir beviljade kontaktperson har minskat kraftigt. Det är mycket anmärkningsvärt att majoriteten inte kan få stadsdelsnämnderna att följa uttryckliga beslut i budgeten om att ledsagning och kontaktperson inte ska avslås för att den enskilde bor i gruppboestad.

Origo gör ett viktigt arbete mot hedersförtrycket och det är bra att de kan nå fler ungdomar och professionella med sin hjälp och kunskap. Behovet är sannolikt betydligt mycket större än så. Kampen mot hedersförtrycket måste få den prioritet och de resurser den förtjänar.

Ungefär hälften av personer som lever i hemlöshet bedöms ha behov av en samordnad individuell plan (SIP), men bara ungefär hälften av dessa har en plan. Det är en för låg andel sett till att SIP är ett instrument vars användbarhet lyfts fram inom flera av socialtjänstens områden. Även i andra sammanhang, exempelvis när det gäller personer med psykiska funktionsnedsättningar, har vi kunnat observera en bristande användning av SIP. Hemlöshet är ett komplext problem och vi har sedan tidigare drivit frågan om en hemlöshetssamordnare för att hålla ihop de olika aktörernas arbete. Just därför bör samordnade individuella planer användas i högre utsträckning.

Antalet personer som placeras på skyddat boende ökar. Även om beläggningsgraden för skyddat boende anges till 73 procent så har det förekommit att våldsutsatta har nekats plats på grund av platsbrist, ibland upp till en vecka. Med ett närmare samarbete mellan Bostadsförmedlingen och kringliggande kommuner skulle det kunna bli lättare att förmedla plats på skyddat boende i närliggande kommuner när det är fullt i Stockholm. Majoriteten har tyvärr inte lyckats få ett sådant boende att komma till stånd.

En fjärdedel av de våldsutsatta personerna anges vara i behov av tolk. Vi har kunnat konstatera att möjligheten för våldsutsatta personer att använda tolk ibland är mycket begränsad. Dessa siffror visar på behovet av att skapa riktlinjer som ger en tydlig rätt till tolk i kontakt med stadens verksamheter.

Ärendet

Socialtjänstrapporten har gjorts för åttonde året i rad i syfte att ge en beskrivning av tillståndet i socialtjänsten i Stockholms stad, hur det utvecklas över tid och i viss mån analysera denna utveckling. Rapporten syftar också till att fungera som ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst.

Förvaltningen har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för att belysa följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och ungdom, funktionsnedsättning, socialpsykiatri, missbruk, hemlöshet och våld

i nära relationer. I årets rapport finns även statistik avseende nyanlända och brukarundersökningar i de fall det finns.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 19 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 13**Årsrapport för personligt ombud 2016**

Dnr 3.1.1-252/2017

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner rapporten.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) och tjänstgörande ersättarna Inga-Lill Persson (L) och Stina Bengtsson (C) lämnar följande särskilda uttalande.

Vi tackar förvaltningen för redogörelsen för de personliga ombudens verksamhet. Särskilt fäster vi oss vid de brister i bemötande och kvalitet som ombuden har rapporterat in. Bristerna är på många sätt allvarliga och oroväckande, även om de inte är nya. Det är viktigt att varken socialförvaltningen eller stadsdelsnämnderna slår sig till ro och tar dessa brister för givna.

Vi i Alliansen påpekade vid behandlingen av förra årets rapport att vad förvaltningen då redovisade som ”brister på handläggarnivå” måste ses som brister i socialtjänsten som system, inte enbart som fall där enskilda personer har gjort fel. Det är ledningen på arbetsplatsen som är ansvarig för att se till att handläggarna kan göra sitt jobb på det sätt medborgarna har rätt att förvänta sig.

Om handläggarna brister i bemötande, kommunikation, kompetens eller förmåga till likvärdighet är det chefens ansvar att utbilda handläggarna och ge dem de verktyg de behöver för att göra sitt jobb. Om bristerna trots detta kvarstår är det chefens ansvar att tilldela handläggarna arbetsuppgifter de förmår utföra på ett godtagbart sätt, och tillse att personer som är bland samhällets sårbaraste får möta handläggare som förmår ta sig an deras ärenden på rätt sätt.

Det är därför positivt att förvaltningen i sitt tjänsteutlåtande använder begreppet ”systemfel på handläggarnivå” vilket ger en mer rättvisande bild av vad problemen egentligen består i. Som förvaltningen skriver är det viktigt att identifierade brister också åtgärdas, oavsett om de ligger hos stadens, landstingets eller statliga verksamheter.

I förra årets årsrapport pekades det på att få samordnade individuella planer upprättats. Denna punkt verkar inte återkomma i årets rapport. Det vore intressant att veta om denna brist har åtgärdats.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets särskilda uttalande.

Ärendet

Personligt ombud riktar sig till personer med långvariga och omfattande psykiska funktionsnedsättningar som har behov av särskilt stöd för att kunna ta tillvara sina rättigheter i samhället. I syfte att tillvarata personligt ombuds kunskaper om systemfel och samverkansproblem har en stadsövergripande årsrapport sammanställts om verksamheten. I Stockholm fick 474 personer stöd av personligt ombud under 2016. Ombuden identifierar och rapporterar brister på handläggarnivå, lokal och central nivå.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 9 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 14**Justering av Riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, omsorgen om äldre personer och personer med funktionsnedsättning****Enligt uppdrag från kommunfullmäktige 2017-02-13 (utl. 2017:21)**

Dnr 3.1.1-264/2017

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förslaget till justering av Riktlinjerna för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, omsorgen om äldre personer och personer med funktionsnedsättning, enligt uppdrag från kommunfullmäktige.
2. De nya riktlinjerna överlämnas till stadsdelsnämnderna.

Ärendet

Stockholms stad har särskilda riktlinjer för ärendeansvar (dnr 325-1895/2012) som reglerar principerna för fördelning av individärenden enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), dels mellan stadsdelsnämnderna dels socialnämndens enhet för hemlösa. Riktlinjerna omfattar ärenden inom individ- och familjeomsorgen, omsorgen om äldre personer och personer med funktionsnedsättning.

Kommunfullmäktige beslutade 2017-02-13 (utl. 2017:21) att uppdra åt äldrenämnden och socialnämnden att justera riktlinjerna rörande hemlösa personer över 65 år. I detta ärende redogörs för förändringarna, vilka syftar till att förtydliga ansvarsgränserna för målgruppen mellan äldreomsorg och individ- och familjeomsorg.

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett gemensamt tjänsteutlåtande daterat 5 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 15

Uppföljning av stadens lex Sarah rapportering år 2016

Dnr 3.1.1-265/2017

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under 2016.
2. Socialnämnden överlämnar redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under 2016 till kommunfullmäktige.
3. Ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Särskilt uttalande

Tjänstgörande ersättarna Inga-Lill Persson (L) och Stina Bengtsson (C) lämnar följande särskilda uttalande.

Omvårdnaden om barn och ungdomar är ett verksamhetsområde som har vuxit i omfattning de senaste åren och staden har i stor omfattning behövt anlita privata aktörer såsom familjehem, jourhem och konsultfirmor för att kunna ge barn och unga en så bra omsorg som möjligt. Även om de allra flesta familjehem gör stora ansträngningar för att ge barnen i sin omvårdnad en så bra uppväxt som möjligt så vet vi att det finns hem som inte är lämpliga och där omvårdnaden om barnen brister.

Detta gör att det framstår som förvånande att bara fyra fall av lex Sarah-anmälningar inkom under förra året vad gäller barn- och ungdomsvården i enskild regi. En av anledningarna torde vara att familjehem inte är yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och därför inte omfattas av skyldigheten att göra anmälningar enligt lex Sarah.

Vi lägger därför vid dagens sammanträde en skrivelse där vi föreslår att förvaltningen får i uppdrag att utreda ett system för återrapportering av missförhållanden vid familjehem och annan verksamhet som inte bedrivs yrkesmässigt. Vi måste se till att våra

barn får ett bra omhändertagande och en bra uppväxt oavsett i vilket hem de växer upp.

Ärendet

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen har genom en enkät till samtliga berörda nämnder följt upp rapporterade missförhållanden enligt bestämmelserna om lex Sarah under 2016.

Totalt rapporterades 332 missförhållanden under 2016. Av rapporterna avsåg 241 missförhållanden i nämndernas egen verksamhet och 91 missförhållanden i enskild verksamhet. Jämfört med 2015 har det totala antalet rapporter om missförhållanden ökat inom verksamhet i stadens egen regi, medan antalet rapporter minskat inom enskilt bedriven verksamhet.

Förvaltningarna vill poängtera att arbetet enligt lex Sarah är en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet är att komma till rätta med brister i den egna verksamheten och förhindra att liknande missförhållanden uppkommer igen. Det är därför viktigt att identifiera bakomliggande orsaker till missförhållandet på systemnivå.

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett gemensamt tjänsteutlåtande daterat 8 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 16**Barn och unga som har sex mot ersättning – sexuell exploatering och utsatthet, 2014-2016****Slutrapport maj 2016**

Dnr 3.2-80/2014

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner denna redovisning.
2. Ärendet delges stadsdelsnämnderna.

Ärendet

Socialförvaltningen har drivit satsningen *Barn och unga som har sex mot ersättning - sexuell exploatering och utsatthet* utifrån ett uppdrag i Stockholms stads budget 2014. Syftet har varit att höja kunskapsnivån inom stadens socialtjänst och därmed öka förutsättningarna för att upptäcka, bemöta och hjälpa barn och unga, som har sex mot ersättning eller är sexuellt utsatta eller exploaterade. Ett utbildningspaket har utvecklats och utbildningsdagar har ordnats. Vidare har forskning bedrivits och högskolekurser genomförts. Utbildningarna har varit uppskattade och avspeglat kunskap från forskning, professionellas och ungdomars egna erfarenheter. Olika utvecklingsarbeten har beviljats medel, varav utbildningen *Våga vara viktig* för personal vid stadens HVB för ensamkommande barn och unga samt preventionsprogrammet *Respekt och Självrespekt, normer kring sexualitet bland ungdomar*, som riktar sig direkt till unga, fortsatt pågår. Medarbetarna i staden och samarbetspartners som tagit del av satsningen har fått ökade kunskaper om sexuella risksituationer för barn och unga. Förutsättningarna för att fler barn och unga i olika former av sexuell utsatthet ska bli upptäckta, få ett gott bemötande, bli stöttade på ett hjälpsamt sätt och vägleda till fortsatt behandling har stärkts. Syftet bedöms vara uppfyllt.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 5 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 17

Barns delaktighet och rätt att komma till tals i handläggning av LSS-insatser

Dnr 3.4.2-767/2016

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner funktionshinderinspektörernas rapport.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till berörda stadsdelsnämnder.

Särskilt uttalande

Ordföranden Åsa Lindhagen m.fl. (MP) samt ledamöterna Rana Carlstedt m.fl. (S), Alexandra Mattsson Åkerström m.fl. (V) och Anna Rantala Bonnier (Fi) lämnar följande särskilda uttalande.

Vi tackar funktionshinderinspektörerna för en intressant och viktig rapport som lyfter fram såväl brister som goda exempel från stadens arbete med att ge utrymme för barn och unga att komma till tals i handläggningen av LSS-insatser. Barns delaktighet och barnperspektiv i socialtjänstens arbete är något som vi i majoriteten varit tydliga med är en prioriterad fråga att arbeta med, och mycket återstår än för att uppnå den delaktighet som barnkonventionen kräver.

Vi är särskilt bekymrade över den tendens till skillnader mellan hur pojkar och flickor görs delaktiga som kan noteras i rapporten. Det här är en fråga som behöver belysas fortsatt i kommande rapporter. Pojkar och flickor ska ha samma möjligheter att göra sina röster hörda och få tillgång till insatser på lika villkor. Det handlar såväl om likställighet som om jämställdhet.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) och tjänstgörande ersättarna Inga-Lill Persson (L) och Stina Bengtsson (C) lämnar följande särskilda uttalande.

Barn som får insatser från socialtjänsten har rätt att komma till tals, utifrån varje barns ålder och förutsättningar. Funktionshindersinspektörernas rapport visar att det finns utrymme för förbättring när det gäller handläggning av LSS-insatser.

Att bara drygt 60 procent av barnen fått träffa en handläggare framstår som en låg siffra. Inspektörerna konstaterar själva att delaktigheten hos barn med funktionsnedsättning måste öka, och vi instämmer i detta.

Att det dessutom saknas uppgifter i många ärenden om skälet till att barnet inte fått komma till tals gör att det är svårt att bedöma vilka möjligheter det finns att undanröja eventuella hinder för att barnen ska kunna göra sin röst hörd.

Det är problematiskt att viktig information om barnets intressen, resurser och önskemål inte förs över till beställningssidan. Konsekvenserna när insatser för barn med funktionsnedsättning beställs eller utförs utan kännedom om barnets behov kan bli att insatserna inte alls uppnår sitt syfte.

Vi ser också att det finns variationer mellan stadsdelarna i insatser och bedömning. Det är återigen ledsagarservice som är föremål för varierande bedömning mellan stadsdelarna. Detta understryker behovet av att få ett regelverk kring ledsagning och ledsagarservice som är modernt, rättssäkert och tydligt.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets särskilda uttalande.

Ärendet

Aktuell granskning avser barns delaktighet och rätt att komma till tals i handläggning av LSS-insatser i stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Norrmalm och Farsta. Granskningen omfattar 293 personakter, 88 flickor och 205 pojkar, i åldrarna 0 till 17 år med sammanlagt 400 insatser.

Granskningen visar att DUR utredningsmaterial används i nära samtliga granskade ärenden och att användandet är väl implementerat. Handläggare har träffat barnet vid utredning av ansökan om insats i mellan 60 och 67 procent av ärendena. Granskningen visar att löpande, relevant och tillräcklig journalföring behöver säkerställas i handläggningen. Journalföringen i Norrmalm är av hög kvalitet och ärendena är lätta att följa över tid. Norrmalm använder även kommunikationshjälpmedel i störst utsträckning av de granskade stadsdelsförvaltningarna. Vidare visar granskningen att förekomsten av genomförandeplaner är låg. När genomförandeplan saknas ges

varken barn eller vårdnadshavare en möjlighet till delaktighet i utformning av insatsen och uppföljning av insatsen försvåras. Det finns vinster för barnet med strukturerade interna samarbeten där möjligheter ges att ta del av varandras kompetenser för att ha ett familjeperspektiv och en helhetssyn i varje ärende.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 4 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 18

**Tillsyn av hem för vård eller boende (HVB) för barn och unga –
Kruton**

Dnr 1.6.1-183/2017

Socialnämndens beslut

Socialnämnden lägger ärendet till handlingarna.

Ärendet

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) gjorde den 2 maj 2017 en anmäld inspektion på Kruton. Tillsynen var huvudsakligen inriktad på att granska om barnen får en trygg och säker vård.

IVO bedömer att verksamheten uppfyller kraven på trygghet och säkerhet i boendet. IVO avslutar ärendet.

§ 19

Socialnämnden lägger följande ärenden till handlingarna.

Protokoll från socialnämndens sammanträde 16 maj 2017, justerat 18 maj 2017.

Protokoll från socialnämndens individutskotts sammanträde 12 maj 2017, justerat 22 maj 2017.

Protokoll från socialnämndens tillståndsutskotts sammanträde 15 maj 2017, justerat 17 maj 2017.

Protokoll från socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor sammanträde 8 juni 2017, justerat den 9 juni 2017.

Inkomna handlingar till socialnämnden 24 maj 2017 till den 26 maj 2017.

Protokoll från förvaltningsgruppens sammanträde 7 juni 2017, justerat 12 juni 2017.

§ 20
Övriga frågor

Nämnden beslutar att lämna följande skrivelser till förvaltningen för beredning.

Skrivelse till socialnämnden om rapportering av missförhållanden i familjehem, av Inga-Lill Persson (L) och Stina Bengtsson (C).

Skrivelse om jourhem och familjehem för ensamkommande flyktingbarn, av Andréa Ström m.fl. (M).

Skrivelse om missbruk och psykisk ohälsa hos brukare inom Projekt Vinternatt och natthärbärgesverksamheterna, av Andréa Ström m.fl. (M), Inga-Lill Persson (L), Stina Bengtsson (C) och Sofia Modigh (KD).

§ 21

Kunskapsresa till Libanon

Dnr 2.8.2-315/2017

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner kunskapsresa till Libanon för två medlemmar av socialnämnden och en tjänsteman på socialförvaltningen
2. Socialnämnden ger socialborgarråd Åsa Lindhagen i uppdrag att utse deltagare till resan.

Ärendet

Socialförvaltningen föreslår att två personer ur socialnämnden och en tjänsteman på socialförvaltningen deltar i en kunskapsresa till Libanon, för att öka deltagarnas kunskaper och förståelse inom områden som flyktingströmmar, etniska och religiösa minoriteter, politisk utveckling i regionen m.m. Kostnaden för resan beräknas till 125 – 150 tkr.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 12 juni 2017.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanträdet avslutas kl. 18:00

Vid protokollet

Sigrún Andersdóttir